Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0288

Genetiškai modifikuoti kukurūzai DAS1131

2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS1131, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D109630/01 – 2025/2893(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS1131, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D109630/01),

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų[1], ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį ir 19 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas per 2025 m. rugsėjo 15 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti, ir į tai, kad Apeliacinis komitetas per 2025 m. spalio 21 d. vykusį balsavimą taip pat nusprendė nuomonės neteikti,

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[2], 11 straipsnį,

---

1 OL L 268, 2003 10 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

– atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2025 m. vasario 5 d. priimtą ir 2025 m. kovo 19 d. paskelbtą nuomonę[3],

– atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO)[4],

---

[3] EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified maize DAS1131 (application GMFF-2021-1530)“, *EFSA Journal*, 2025;23(3):9282; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9282.

[4] Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, o per devintąją kadenciją – 38 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per dešimtąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2628, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto, (OL C, C/2025/1797, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2627, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės COT102, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti, (OL C, C/2025/1798, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2629, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ir aštuonių jų subkombinacijų, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, (OL C, C/2025/1799, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1828, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 arba kurie iš jų sudaryti, ir maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1207, (OL C, C/2025/1800, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 2 ir 3 dalis,

– atsižvelgdamas į Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto

---

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1822, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP915635 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti, (OL C, C/2025/1801, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1826, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP23211, kurie iš jų sudaryti ar pagaminti, (OL C, C/2025/1802, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2618, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, (OL C, C/2025/1803, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 94804, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1804, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP910521, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2246, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 95275, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2247, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj);
– 2025 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (P10_TA(2025)0106);

pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi 2022 m. birželio 17 d. Belgijoje įsisteigusi bendrovė „Corteva Agriscience Belgium B.V.“ Jungtinėse Amerikos Valstijose įsisteigusios bendrovės „Corteva Agriscience LLC“ vardu pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 5 ir 17 straipsnius Nyderlandų nacionalinei kompetentingai institucijai pateikė paraišką dėl maisto produktų, maisto sudedamųjų dalių ir pašarų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DAS1131 (toliau – genetiškai modifikuoti kukurūzai), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, pateikimo rinkai (toliau – paraiška); kadangi paraiška taip pat apėmė produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų arba kurie iš jų sudaryti, naudojimą kitais tikslais nei maistui ir pašarams, išskyrus auginimą;

B. kadangi genetiškai modifikuoti kukurūzai gamina Cry1Da2 baltymą, kuris suteikia atsparumą tam tikriems *lepidoptera* vabzdžiams kenkėjams, ir DGT-28 EPSPS baltymą, kuris didina atsparumą glifosato herbicidui;

C. kadangi tebėra neatsakyta į klausimus dėl glifosato kancerogeniškumo; kadangi 2015 m. lapkričio mėn. EFSA pateikė išvadą, kad glifosatas tikriausiai nėra kancerogeniškas, o Europos cheminių medžiagų agentūra 2017 m. kovo mėn. pateikė išvadą, kad nėra pagrindo jo priskirti prie jokios pavojingų medžiagų kategorijos; kadangi 2015 m. Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra – specializuota Pasaulio sveikatos organizacijos vėžio agentūra – priešingai, glifosatą priskyrė prie galbūt kancerogeninį poveikį žmonėms turinčių medžiagų; kadangi keletu naujausių recenzuojamų mokslinių tyrimų patvirtinamas glifosato kancerogeninis potencialas[5];

D. kadangi 2025 m. vasario 5 d. EFSA pateikė palankią nuomonę, kurioje padarė išvadą, kad genetiškai modifikuoti kukurūzai yra tokie pat saugūs kaip jų tradicinis atitikmuo; kadangi toje nuomonėje nebuvo aptarti keli platesnio pobūdžio aplinkos, socialinio ir ekonominio bei kumuliacinio poveikio klausimai, kurie, EFSA

– 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2025 m. rugsėjo 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1898, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP51291, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (P10_TA(2025)0222).

5 Žr., pavyzdžiui: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 ir https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

nuomone, nepriklauso jos kompetencijos sričiai;

E. kadangi į EFSA atliktą rizikos vertinimą nebuvo įtraukti ilgalaikiai toksikologiniai tyrimai ar išsami kumuliacinio ir kombinatorinio poveikio analizė, įskaitant galimas sąveikas su pesticidų, dažnai naudojamų auginant kukurūzus, liekanomis;

F. kadangi lauko tyrimai, kuriais grindžiama paraiška, buvo atlikti ribotomis geografinėmis ir klimato sąlygomis, kurios neatspindi visos kukurūzų auginimo regionų, įskaitant tuos, kuriuos stipriai veikia su klimato kaita susiję streso veiksniai, įvairovės;

G. kadangi nepriklausoma galimo neigiamo poveikio biologinei įvairovei, dirvožemio būklei, apdulkintojams ir netiksliniams organizmams stebėsena ir priežiūra tebėra nepakankamai užtikrinta;

H. kadangi iki šiol nėra atlikta jokių recenzuojamų tyrimų dėl Cry1Da2 baltymo toksiškumo ar veikimo būdo;

I. kadangi esant moksliniam netikrumui turėtų būti taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje įtvirtintas atsargumo principas;

J. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 reikalaujama užtikrinti, kad genetiškai modifikuoti maisto produktai ir pašarai neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai ar aplinkai;

K. kadangi priėmus Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektą būtų leidžiama į Sąjungą importuoti produktus, kurie neatitinka standartų, kurių laikosi Sąjungos ūkininkai, dėl to jie atsidurtų nepalankioje konkurencinėje padėtyje;

L. kadangi Parlamentas ne kartą pabrėžė, kad Komisija neturėtų leisti naudoti GMO tais atvejais, kai valstybės narės Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto arba Apeliacinio komiteto posėdžiuose nesusitaria kvalifikuota balsų dauguma, kad būtų išspręstas nuolatinės demokratijos stokos klausimas;

M. kadangi, vadovaujantis bendros sveikatos koncepcija, vertinant GMO ilgalaikį tvarumą ir saugą būtina atsižvelgti į žmonių, gyvūnų, augalų ir aplinkos sveikatos tarpusavio priklausomybę;

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;

2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002[6] nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, leidžiantį užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą;

3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;

4. ragina Komisiją, vadovaujantis bendros sveikatos koncepcija, neleisti naudoti genetiškai modifikuotų kukurūzų, nes nėra pakankamai įrodymų apie jų ilgalaikį poveikį biologinei įvairovei, maisto saugai ir ūkininkų pragyvenimui;

5. ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl sprendimų priėmimo procedūros GMO srityje reformos, siekiant atsižvelgti į nuolatinius Parlamento prieštaravimus ir trūkstamą kvalifikuotos daugumos paramą tarp valstybių narių;

6. primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, Jungtinių Tautų (JT) biologinės įvairovės konvenciją ir JT darnaus vystymosi tikslus;

7. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

---

[6] 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).